

En elmätare blev startskottet för att spara pengar i livsmedelsaffären

En enkel elmätare öppnade ögonen på Niclas Johansson.

Samma mätare blev startpunkten på ett förändringsarbete som har resulterat i att Ica Maxi i Solna hittills har sänkt sin elräkning med tio procent. Nu vill ha Niclas Johansson gå vidare och minska elanvändningen med lika mycket till. Hittills har lösningarna varit enkla, billiga och oftast ganska självklara. Lite tuffare blir det att nå nästa mål.

Ica Maxi i Solna är en stor livsmedelsaffär med 140 anställda. Butiken öppnades för fem år sedan och rymmer förutom livsmedel även ett fik, en stor kosmetikavdelning och ett eget apotek. Totalt används 6 200 kvadratmeter för butiken medan kontor, lager och garage utnyttjar drygt 3 000 kvadratmeter.

Handlaren Niclas Johansson säger själv att han inte tänkte särskilt mycket på energianvändningen i butiken under de tre första åren. Ett besök av en energirådgivare och en gåva i form av en elmätare kom dock att förändra inställningen helt.

– Jag kopplade på skoj in elmätaren i den dryckeskyl som då fanns i vårt konferensrum. När jag såg hur mycket den drog insåg jag vilka förutsättningar det fanns att spara både pengar och el i butiken som helhet. Det blev en startpunkt för ett målmedvetet arbete med att försöka minska vår elanvändning.

Nattlig vandring gav resultat

En av de första saker Niclas Johansson gjorde för att skaffa sig överblick över hur butiken använder el var att vandra genom lokalerna en natt.

– Det borde vara mörkt och tyst i en övergiven butik men överallt hittade jag lampor som stod på till ingen nytta. Totalt hittade vi 300 lysrör som lyste helt i onödan. Dessutom var det lätt att höra i en i övrigt tyst butik att ventilationen fortfarande stod på.

Tack vare att inga lampor längre står på i onödan och ett antal andra enkla åtgärder har elanvändningen minskat med 300 000 kWh per år. Det motsvarar tio procent av den totala elanvändningen.

– Om man vänder på resonemanget kan jag i dag konstatera att vi under de tre första åren slösade bort el för en miljon kronor. Pengar som kunde ha använts till något bättre. Eller roligare.

Personalen är en nyckelfaktor

För Niclas Johansson har det blivit en självklarhet att jaga kilowattimmar. Nu är målet att kapa elanvändningen med ytterligare tio procent.

– De enklaste åtgärderna har vi redan vidtagit. Nu tittar vi på att införa mer effektiva system för våra kylar och frysar där vi framför allt hoppas kunna kapa effekttoppar.

– Några enkla men effektiva åtgärder som vi har infört är att stänga av våra dryckeskylar under natten, ha lock och dörrar på våra frysar och att ha rörelsedetektorer på toaletter och andra utrymmen där det ofta är tomt.

Enligt Niclas Johansson finns det en faktor som är viktigare än alla andra för att lyckas.

– Personalen måste vara med på tåget, att bara vara en tjugig chef ger ingen framgång. Annars är det största problemet att det är lätt att bli hemmablind och inte se självklara lösningar.

Energianvändning i livsmedelshandeln

Inom projektet Statistik i lokaler genomför Energimyndigheten energiinventeringar i olika lokal-typer. Syftet är att öka kunskapen om hur och till vad energin används. Energiinventeringarna visar att genomsnittet för svensk livsmedelshandel är en specifik energianvändning på 399 kWh per kvadratmeter och år. Av detta utgör 310 kWh el för drift av fastigheten och verksamheten, exklusive el för uppvärmning. Livsmedelskylan svarar för en stor del av elanvändningen, 145 kWh. Denna andel har ökat mellan åren 1990 och 2009. En trolig orsak är att vi köper mer fryst mat än tidigare.

Livsmedelsbutiker har längre öppettider, i genomsnitt 3 880 timmar per år, än andra handelslokaler. Det påverkar drifttid för både ventilation och belysning som är andra stora elanvändare.

Belysningen drar 90 kWh och ventilationsfläktarna 24 kWh i den genomsnittliga livsmedelsbutiken.

Ica Maxi i Solna använder 3 000 000 kWh el per år fördelat på knappt 10 000 kvadratmeter till butik, kontor, lager och garage. Det ger en något lägre specifik elanvändning, 300 kWh per kvadratmeter och år, jämfört med en genomsnittlig livsmedelsbutik.

LÄS MER:

I rapporten *Energianvändning i handelslokaler ER 2010:17* kan du läsa mer om hur livsmedelsbutiker och andra handelslokaler använder sin energi. Rapporten finns att beställa eller ladda ner på www.energimyndigheten.se